

«Նոր ժամանակի կրթություն» ՀԿ

**ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ
ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑ**

**ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔ**

**Հետազոտության թեման՝ « Ուսուցման անհատական և
տարբերակված մոտեցումները տարրական դպրոցում»>**

Առարկան՝ « Դասվար»>

Հետազոտող ուսուցիչ՝ Անի Իսազուլյան

**Ուսումնական հաստատություն՝ Արարատի մարզի Մասիս
քաղաքի Վահրամ Բաբայանի անվան թիվ 2 հիմնական դպրոց**

*Ինչո՞ւ կիրառաւ ռւսուցման անհատական և
տարբերակված մոտեցումները տարրական
դպրոցում:*

Բովանդակություն

Ներածություն _____	4
Ինչպե՞ս իրականացնել տարբերակված և անհատական ու սուցման գործընթացը _____	5
Անհատական մոտեցման էությունը _____	6
Նոր նյութի ուսումնասիրության փուլում տարբերակված մոտեցման կիրառում _____	11
Ինչպե՞ս կազմակերպել անհատական և տարբերակված ուսուցում ամրապնդելով դպրոց, աշակերտ, ընտանիք կապը _____	13
Ժամանակակից մանկավարժական տեխնոլոգիաների օգտագործումը ուսումնական գործընթացում _____	15
Եզրակացություն _____	18
Օգտագործված գրականության ցանկ _____	20

Ներածություն

Թեման արդիական է , որովհետև ներկայիս դաս- դասարանական համակարգի պայմաններում կան տարբեր հմտություններով, հետաքրքրություններով , մտավոր և ֆիզիկական կարողություններով օժտված երեխաներ:

Տարրական դպրոցը շատ կարևոր դեր է խաղում սովորողի մտավոր, հոգևոր , ֆիզիկական կարողությունների, լեզվամտածողության և նախնական հմտությունների ձևավորման գործում: Այս շրջանը շատ կարևոր է ինչպես ուսուցչի, այնպես էլ սովորողի համար: Սովորողի մտածողության զարգացումը տարրական դպրոցի հիմնական **խնդիրներից** մեկն է, իսկ կրթությունը պետք է համաձայնեցվի երեխայի զարգացման մակարդակի հետ:

Տարբերակված ուսուցումը ուսումնական գործունեության համար կազմակերպման ձև է: Անհատական և տարբերակված մոտեցումը հոգեբանական և մանկավարժական սկզբունք է, որը հաշվի է առնում յուրաքանչյուր երեխայի անհատական առանձնահատկությունները:

Արդյունավետ ուսուցում ապահովելու համար պետք է ճիշտ կազմակերպել և իրականացնել անհատական և տարբերակված մոտեցում: Կիրառելով տարբերակված մոտեցում տարրական դպրոցում մենք պետք է հիշենք , որ յուրաքանչյուր երեխա զարգանում է տարբեր կերպ:

Այս հետազոտական աշխատանքի **նպատակն** է . ուսումնասիրել տարբերակված ուսուցման ընթացքն ապահովող պայմաններն ու հնարքները, որպեսզի սովորողների մոտ ձևավորվի որոշակի աշխարհայացք:

.Ամրապնդել դպրոց,աշակերտ, ընտանիք կապը ապահովելով սովորողի բնական բարոյահոգեբանական զարգացումը , չվնասելով երեխային:

.Ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաները համադրել նախկին հնարների հետ,դասապրոցեսը դարձնել ավելի արդյունավետ ,որպեսզի յուրաքանչյուր սովորողի մոտ ձևավորվի ճանաչողական հետաքրքրությունների անհատական մոտիվացիա:

Ինչպե՞ս իրականացնել տարբերակված և անհատական ուսուցման գործընթացը:

Տարբերակված ուսուցումը սովորաբար ընկալվում է որպես կազմակերպման ձև ուսումնական գործունեություն համար : Անհատական մոտեցումը կարևոր հոգեբանական և մանկավարժական սկզբունք է, որը հաշվի է առնում յուրաքանչյուր երեխայի անհատական առանձնահատկությունները: Ուշադիր դիտարկելով սովորողներին՝ ուսուցիչը տեսնում է, որ նրանցից ոմանք ունեն անկայուն ուշադրություն, նրանց համար դժվար է կենտրոնանալ ուսումնական նյութի վրա, մյուսները հակված են մեխանիկորեն անգիր անել կանոնները, իսկ մյուսներն էլ դանդաղ են գործում: Որպես կանոն, երեխաները զարգացնում են հիշողությունը տարբեր ձևերով. ոմանց մոտ այն տեսողական է, մյուսների մոտ՝ լսողական, իսկ մյուսների մոտ՝ տարրական: Մեր խնդիրն է ուսումնասիրել սովորողների անհատական առանձնահատկությունները և հեշտացնել նրանց ուսուցման գործընթացը: Ամենակարևորը երեխաների մոտ սովորելու նկատմամբ հետաքրքրություն առաջացնելն է և գիտելիքների բացերը լրացնելու ցանկություն: Դա անելու համար պետք է հավատալ նրանց ուժերին, նշել նրանց հետ մնալու և ուսման ըթացքում թերանալու պատճառները և միասին գտնել դժվարությունները հաղթահարելու ուղիներ և անպայման նշել նրանց ամենափոքր հաջողությունները, ոգևորել, խրախուսել Տարբերակված մոտեցումը թույլ է տալիս սովորողներին անընդհատ զգալ իրենց առաջընթացը, քանի որ նույնիսկ աննշան հաջողությունը ոգեշնչում է երեխաներին, խրախուսում է ավելի լավ աշխատել և մեծացնում է նրանց հետաքրքրությունը գիտելիքների նկատմամբ: Այս աշխատանքը բարդ է և տքնաջան, պահանջում է մշտական մոնիտորինգ, վերլուծություն և արդյունքների հաշվառում: Երեխաները պետք է զգան, որ իրենց գրանցած հաջողությունները ոչ միայն իենց են ոգևորում և ուախացնում, այլ նաև իրենց ընկերներին, ծնողներին և ուսուցիչներին:

Կ. Դ. Ուշինսկին ասել է. «Եթե մանկավարժությունը ցանկանում է մարդուն դաստիարակել բոլոր առումներով, ապա նախ և առաջ պետք է ճանաչի նրան բոլոր առումներով»: Դա անելու համար նախ օգտագործում ենք անձնական դիտարկումներ, հարցաթերթիկներ, զրույցներ ծնողների հետ, ինչպես նաև հիմնվում ենք հոգեբանների և լոգոպեդի կողմից անցկացված հարցումների

արդյունքների վրա: Որը կօգնի բացահայտել սովորողների առանձին խմբերը ըստ նյութի յուրացման մակարդակների : Ավելի ճիշտ կլինի երեխաներին չբաժանել «թույլների» և «ուժեղների» այլ վերագրել երեք պայմանական խմբի: Այս խմբերը մշտական չեն, դրանց կազմը կարող է փոխվել: Հաճախ այս բաժանումները հնարավորություն չեն տալիս բացահայտել երեխաների կարողություններն ամբողջությամբ և դժվարացնում են բացահայտել թույլ երեխաների ուժեղ կողմերը կամ խանգարում են նկատել նրանց առաջընթացը:

Անհատական մոտեցման էությունը .

Երեխայի նկատմամբ անհատական մոտեցումը կրթության և վերապատրաստման կարևորագույն սկզբունքն է: Անհատական մոտեցման մանկավարժությունը նշանակում է աշխատանքի մեթոդների և ձևերի հարմարեցում այս հատկանիշներին, որպեսզի հաջողությամբ իրագործվի անհատականության բազմակողմանի զարգացման բոլորի համար ընդհանուր նպատակը, անհատականության ձևավորումը: Աշխատանքի մեթոդների հարմարեցումը երեխաների անհատական առանձնահատկություններին պետք է դանդաղեցնի այն հատկանիշների և որակների զարգացումը, որոնք չեն համապատասխանում կամ հակասում հասարակության պահանջներին, նրա առաջընթացին և, ընդհակառակը, նպաստում են այնպիսի հատկությունների և հատկությունների զարգացմանը կամ ձևավորմանը, որոնք ներկայացնում են որոշակի սոցիալական արժեք: Սա ձեռք է բերվում առանց անհատականության ցավոտ քայքայման և ավելի քիչ ջանքերի ու գումարների հաշվին, ինչը անհատական մոտեցման իմաստն է: Յուրաքանչյուր երեխայի անհատական մոտեցում է պետք, և ոչ միայն նրանց, ովքեր, չգիտես ինչու, առանձնանում են երեխաների խմբից: Յուրաքանչյուր երեխա ունի իր ուրույն, յուրահատուկ, եզակի մի բան՝ այն պետք է գտնել և օգտագործել:

Այսպիսով, անհատական մոտեցման էությունը կայանում է նրանում, որ կրթության ընդհանուր խնդիրները, որ ուսուցիչը, աշխատելով երեխաների թիմի հետ, լուծվում է նրա կողմից յուրաքանչյուր երեխայի վրա մանկավարժական ազդեցության միջոցով՝ հիմնվելով նրա հոգեկան բնութագրերի և կենսապայմանների իմացության վրա:

ՏԱՐԲԵՐԱԿՎԱԾ ՄՈՏԵՑՈՒՄ- դաստիարակության և կրթական գործընթացի ձև՝

ուսումնական աշխատանքում հաշվի առնելով աշակերտների որոշակի խմբին բնորոշ հատկանիշները: Ուսուցման տարբերակում (սովորելու տարբերակված մոտեցում).- սա տարբեր դպրոցների, դասարանների, խմբերի համար ուսումնական տարատեսակ պայմանների ստեղծումն է՝ նրանց կոնտինգենտի առանձնահատկությունները հաշվի առնելու համար: Տարբերակման նպատակն է սովորեցնել բոլորին իրենց հնարավորությունների, կարողությունների մակարդակով, հարմարեցնել ուսումը սովորողների տարբեր խմբերի առանձնահատկություններին: Ավանդական կրթական համակարգը և դրա արդիականացման առաջարկվող մոտեցումները ազդում են կրթության հիմնական հակասության վրա՝ հասարակության բարձր կարիքների՝ իր բոլոր անդամների կրթության որակի և երեխաների հոգեֆիզիոլոգիական բնութագրերի միջև: Ներկայումս համաշխարհային մանկավարժությունն ավելի ու ավելի է գիտակցում, որ վերոնշյալ հակասությունների պատճառով առաջացած ճգնաժամը չի կարող լուծվել հին համակարգի շրջանակներում և պահանջում է ուսուցման տեխնոլոգիայի փոփոխություն : Անհրաժեշտ է օպտիմալ պայմաններ ստեղծել սովորողների անհատական տարբերությունները առավել ամբողջական հաշվի առնելու և անհատականության զարգացման համար: Այս պայմանների ստեղծման ճանապարհը ուսուցման տարբերակումն է: Լատինական «տարբերություն» թարգմանության մեջ տարբերակումը նշանակում է ամբողջի բաժանում, շերտավորում տարբեր մասերի, ձևերի, քայլերի: Տարբերակված ուսուցում.- սա ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ձև է, որի ընթացքում ուսուցիչը, աշխատելով մի խումբ ուսանողների հետ, հաշվի է առնում ուսումնական գործընթացի համար նշանակալի ցանկացած որակի առկայությունը (միատարր խումբ) :

Երեխաների անհատական հատկանիշների ողջ բազմազանությամբ , կան որոշ ընդհանուր. բնորոշ հատկանիշներ որի վրա հիմնված է նրանց դաստիարակության և կրթության տարբերակված մոտեցումը: Տարբերակված մոտեցումը կրթության կոնկրետ ձև է ,որը երեխաների ներխմբային բաժանումն է ենթախմբերի՝ ըստ նմանատիպ , բնորոշ հատկանիշների.Այս ենթախմբերը ժամանակավոր են, դրանք դինամիկ են. անցումը մի խմբից մյուսն իրականացվում է՝ հաշվի առնելով յուրաքանչյուր երեխայի զարգացման մակարդակը : Տարբերակված ուսուցումը

սովորաբար ընկալվում է որպես կազմակերպման ձև ուսումնական գործունեություն համար : Ավելի ճիշտ կլինի երեխաներին չբաժանել թույլների» և ուժեղների, այլ նրանց հնարավորությունները վերագրել երեք պայմանական խմբի: Այս խմբերը մշտական չեն, դրանց կազմը կարող է փոխվել:

Խումբ 1 - մշտական լրացուցիչ օգնություն պահանջող երեխաներ:

Խումբ 2 - երեխաներ, ովքեր կարող են ինքնուրույն հաղթահարել:

Խումբ 3 - երեխաներ, ովքեր կարողանում են կարճ ժամանակում հաղթահարել նյութը բարձրորակ օգնություն ցուցաբերել ուրիշներին:

1-ին խմբի երեխաներին բնորոշ է ցածր և անկայուն աշխատունակությունը, ավելացած հոգնածությունը, սեփական գործունեությունը կազմակերպելու դժվարությունները, հիշողության, ուշադրության և մտածողության զարգացման ցածր մակարդակը: Նրանք մշտական խթանման, վառ մոտիվացիայի, ժամանակային ռեժիմի հստակ հետևելու, առաջադրանքների, այդ թվում՝

զարգացման առաջադրանքների որակի ստուգման կարիք ունեն: Սովորաբար ուսուցիչները առավելագույն ուշադրություն են դարձնում այս ուսանողներին՝ ի վնաս մնացածների:

2-րդ խմբի երեխաներն ամենից շատ գոհ են ուսուցչից, նրանց հետ դժվարություններ չկան: Ունեն լավ հիշողություն և ուշադրություն, նորմալ զարգացած մտածողություն, զրազետ խոսք, աչքի են ընկնում աշխատասիրությամբ, բարեխղճությամբ, բարձր սովորելու մոտիվացիա. Նրանք կարիք ունեն ուսուցչի մշտական աննկատ ուշադրության , մի փոքր խթանման, ստեղծագործական առաջադրանքների ընդգրկման:

3-րդ խմբի երեխաներն ունեն «ակադեմիական տաղանդ», որը ճանաչողական կարիքների, հուզական ներգրավվածության, մոտիվացիայի և իրենց գործողությունները կարգավորելու կարողության միասնությունն է:

Ինչպե՞ս կարող է պրակտիկ ուսուցիչը յուրաքանչյուր դասը դարձնել արդյունավետ և հնարավորինս արդյունավետ ուսանողների բոլոր խմբերի համար:

Աշակերտների նկատմամբ անհատական տարբերակված մոտեցումը պետք է իրականացվի փուլերով.

1) երեխաների անհատական հատկանիշների ուսումնասիրություն.

2) մանկավարժական աշխատանքի նպատակադրումը , այսինքն.

անհատականության ձևավորում.

3) դաստիարակչական ազդեցության մեթոդների և միջոցների ընտրություն.

4) կատարված աշխատանքի վերլուծություն և դրա ճշգրտում հետագա

ժամանակաշրջանի համար.

Կրթության խմբային ձևը հիմնված է երեխաների զարգացման ընդհանուր տարիքային և հոգեբանական և մանկավարժական առանձնահատկությունների իմացության վրա: Ի վերջո, առանց սովորողների որոշակի խմբի մտածողության, հիշողության, ուշադրության, հուզական-կամային ոլորտի հիմնական հատկանիշների իմացության, անհնար է նրանց որոշակի նյութ սովորեցնել մատչելի ձևով և միևնույն ժամանակ վստահ լինել, որ սովորողները ունակ են. հասկանալ և յուրացնել բովանդակությունը: Դպրոցում սովորողները տարբեր հմտություններ և կարողություններ են ձեռք բերում վարժությունների և մարզումների միջոցով: Վարժությունը, որպես հմտությունների ձևավորման և համախմբման անհրաժեշտ պայման, պետք է համապատասխանի հետևյալ պայմաններին. ա/ դուք պետք է հստակ իմանաք վարժության նպատակը, ինչ արդյունքների պետք է հասնել.

բ/ անհրաժեշտ է վերահսկել վարժության ճշգրտությունը, որպեսզի չամրապնդվեն սխալները, եթե դրանք տեղի ունենան, պետք է վերահսկվեն վարժությունների արդյունքները, համեմատեք ձեր գործողությունները ստանդարտի հետ, տեղյակ լինեք, թե ինչ հաջողություններ են արդեն իսկ ձեռք բերվել և ինչ թերություններ պետք է ֆիքսվեն դրանք վերացնելու նպատակով.

գ/ վարժությունները չպետք է լինեն նույն տեսակի գործողությունների պատահական շարք, դրանք պետք է հիմնված լինեն որոշակի համակարգի վրա, անհրաժեշտ է պլանավորել դրանց ճիշտ հաջորդականությունը, անընդհատ բարդացնել դրանք. վարժությունները չպետք է ընդհատվեն երկար ժամանակ, քանի որ այդ դեպքերում հմտությունը ձևավորվում է դանդաղ.

դ/ վարժությունները պետք է տարբերվեն, քանի որ թույլ աշակերտը որոշ վարժությունների հարցում օգնության կարիք ունի, թեև ուժեղն այն կատարում է առանց դժվարության:

Նույն տարիքի երեխաները միմյանցից տարբերվում են ավելի բարձր նյարդային գործունեության տիպաբանական հատկանիշներով, ֆիզիկական և հոգևոր զարգացմամբ, կարողություններով, հետաքրքրություններով և այլն: Այսպիսով, դասարանը բաղկացած է տարբեր զարգացվածությամբ, տարբեր պատրաստակամությամբ, տարբեր ակադեմիական առաջադիմությամբ և ուսման նկատմամբ վերաբերմունքով, ուշադրության և հիշողության տարբեր հատկանիշներով սովորողներից: Առաջին դասարանից սկսած ուսուցիչը սովորողների մոտ հաճախակի վերապատրաստում է անցկացնում միջին մակարդակի հետ կապված՝ միջին զարգացում, միջին պատրաստվածություն, միջին ակադեմիական առաջադիմություն: Սա հաճախ հանգեցնում է նրան, որ «ուժեղ» սովորողները արհեստականորեն զսպված են զարգացման մեջ, կորցնում են հետաքրքրությունը դասավանդման նկատմամբ, ինչը նրանցից մտավոր ջանք չի պահանջում. «թույլ» սովորողները, ընդհակառակը, հաճախ դատապարտված են խրոնիկ ուշացման և նաև կորցնում են հետաքրքրությունը ուսման նկատմամբ, ինչը նրանցից չափազանց մեծ հոգեկան սթրեսի է բերում:

Հարց է առաջանում, թե ինչպես կառուցել ուսուցման գործընթաց, որպեսզի «թույլ» սովորողի համար սովորելը հետաքրքիր լինի, իսկ «ուժեղ» ուսանողը չկորցնի աշխատելու ցանկությունը դասավանդման հեշտության և պարզության պատճառով:

Ուսուցման բարդություններ ունեցող աշակերտները հատկապես կարիք ունեն տարբերակված մոտեցման՝ կանխելու նրանց անցումը խրոնիկ անբավարարության կատեգորիայից կամ հաղթահարելու նրանց թերակատարումը: Տարրական դասարաններում կարող են լինել բավարար ճանաչողական գործունեության պակաս ունեցող, ինտելեկտուալ պասիվ երեխաներ, ինչպես հոգեբաններն են անվանում: Այս երեխաները ցուցաբերում են նորմալ ինտելեկտուալ զարգացում, որը դրսևորվում է խաղերի և գործնական գործունեության մեջ: Բայց կրթական գործունեության մեջ նրանք դեռ սովոր չեն և մտածել չգիտեն, նրանց բնորոշ է ակտիվ մտավոր գործունեությունից խուսափելու ցանկությունը: Դասավանդման մեջ տարբերակված մոտեցման սկզբունքի իրականացումը նշանակում է ուշադրություն ոչ միայն նրանց, ովքեր դժվարանում են սովորել, այլև նրանց, ովքեր ցույց են տալիս մտավոր զարգացվածության բարձր մակարդակ, ցուցաբերում են ընդգծված

հետաքրքրություններ, հակումներ և կարողություններ ցանկացած տեսակի գործունեության համար:

Ինչպես ցույց են տալիս ուսուցիչների աշխատանքի դիտարկումները, տարբերակված մոտեցումը լիովին հնարավոր է իրականացնել միայն գիտելիքների, հմտությունների և մանկավարժական կարողությունների հարուստ համալիր ունենալու դեպքում: Ինչպե՞ս «ներկայացնել» նյութը, որպեսզի շնորհալիները չձանձրանան, իսկ ուսումնառության և զարգացման դժվարություններ ունեցող երեխաները դա հասկանան: Դասի արդյունավետությունը կախված է մի շարք գործոններից: Ուսուցիչը սկսում է դրա վրա աշխատել անգամ օրացույցային-թեմատիկ պլան գրելիս: Կարևոր է մտածել թեմայի մեջ յուրաքանչյուր դասի տեղի և դերի, դասընթացի դասերի միջև կապի, թեմային ծանոթանալու, համախմբման և զարգացման, արդյունքների վերահսկման և շտկման համար ժամանակ հատկացնելու համար:

Նոր նյութի ուսումնասիրության փուլում տարբերակված մոտեցման կիրառում :

Տարրական դպրոցում նոր ուսումնական նյութի ուսուցումը սովորաբար հիմնվում է արդեն ուսումնասիրված իրավիճակի վրա դասի ընթացքում գրույցի կամ հարցման և ինքնուրույն աշխատանքի միջոցով: Վերջին տարիներին հաճախ են հակադրում ուսուցման ավանդական և ինտերակտիվ մեթոդները, ուսուցչակենտրոն և աշակերտակենտրոն մոտեցումները բացարձակապես լավ են, իսկ ավանդական և ուսուցչակենտրոն մոտեցումները՝ վատը: Մակայն այս մոտեցումը գիտականորեն ապացուցված չէ:

Ինտերակտիվ մոտեցումներ և անհրաժեշտ են աշակերտներին մոտիվացնելու, ուսուցումը հետաքրքիր ու մասնակցային դարձնելու համար: Բայց այդ ամենը չեն բացդառում նաև ավանդական մոտեցումների օգտագործումը: Հարց ու պատասխանը, նյութը վերհիշելը, վարձանքները, ուսուցչի բացատրական խոսքն այսօր էլ կարևոր է ու անհրաժեշտ ուսուցման համար: Բացի այդ ինտերակտիվ ուսուցումն ունի որոշակի ռիսկեր որոնք անտեսել չի կարելի: Օրինակ խմբային աշխատանքների չամանակ որոշ աշակերտներ << գլուխ են պահում >> :

Արտաքուստ թվում է, թե երեխաներն ակտիվ են, բայց վերջում պարզվում է, որ մնացորդային գիտելիքների մակարդակը ցածր է : Հետևաբար՝ նոր

մանկավարչության մեջ չպետք է լինեն մեթոդների հնարների հակադրում: Բոլոր մեթոդներն ու հնարները ինչ-որ իրավիճակում կարող են օգտակար լինել:

Ուսուցման մեթոդներն հաճախ ընկալվում են որպես դեղատոմս: Երբեմն նշվում է, որ այս կամ այն մեթոդը կիրառելու դեպքում մենք կկարողանանք հասնել մեր նպատակին: Բայց մակնկավարութան մեջ ընդհանրացված լուծումներ չկան:

Յուրաքանչյուր դաս, դասարան տարբեր է: Կան տարբեր ունակություններով և կարողություններով օժտված երեխաներ: Մեկ գասրանում աշխատող մոտեցումը կարող է մի այլ դասարանում չաշխատել: Հետևաբար՝ ուսուցման մեթոդներն ու հնարները պետք է ընկալել որպես գործիքներ, որոնց կիրառման մասին որոշումը կայացնում է ուսուցիչը:

Նոր նյութի բացատրության ժամանակ պետք է հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ աշակերտը միանգամից չի կարող շատ բան սովորել: Ըստ գիտական հետազոտությունների՝ մեկ դասի ընթացքում կարող է սովորել 4-7 բան: Հետևաբար՝ նոր նյութը բացատրելիս ուսուցիչը պետք է ուշադիր լինի, որպեսզի չգերազանցի այդ ծավալը: Ծավալը գերազանցելու դեպքում աշակերտի աշխատանքային հիշողությունը չի կարողանում հասկանալ նոր նյութը: Այդ առումով նոր նյութ բացատրելիս շատ կարևոր է այն փոքր կտորներով բացատրելը: 5-7 բույս նյութը ներկայացնելուց հետո անհրաժեշտ է կանգ առնել, հարցերի միջոցով պարզել՝ արդյո՞ք քիսկանում են երեխաները նոր ներկայացված նյութը: Ապա ևս 5-7 բույս ծախսել նոր նյութի մատուցման վրա: Քանի որ երեխաները սիրում են բացահայտել գաղտնիքներ և դա նրանց մոտիվացնում է ուստի կարելի է դասը սկսել թեման գաղտնիքի վերածելով:

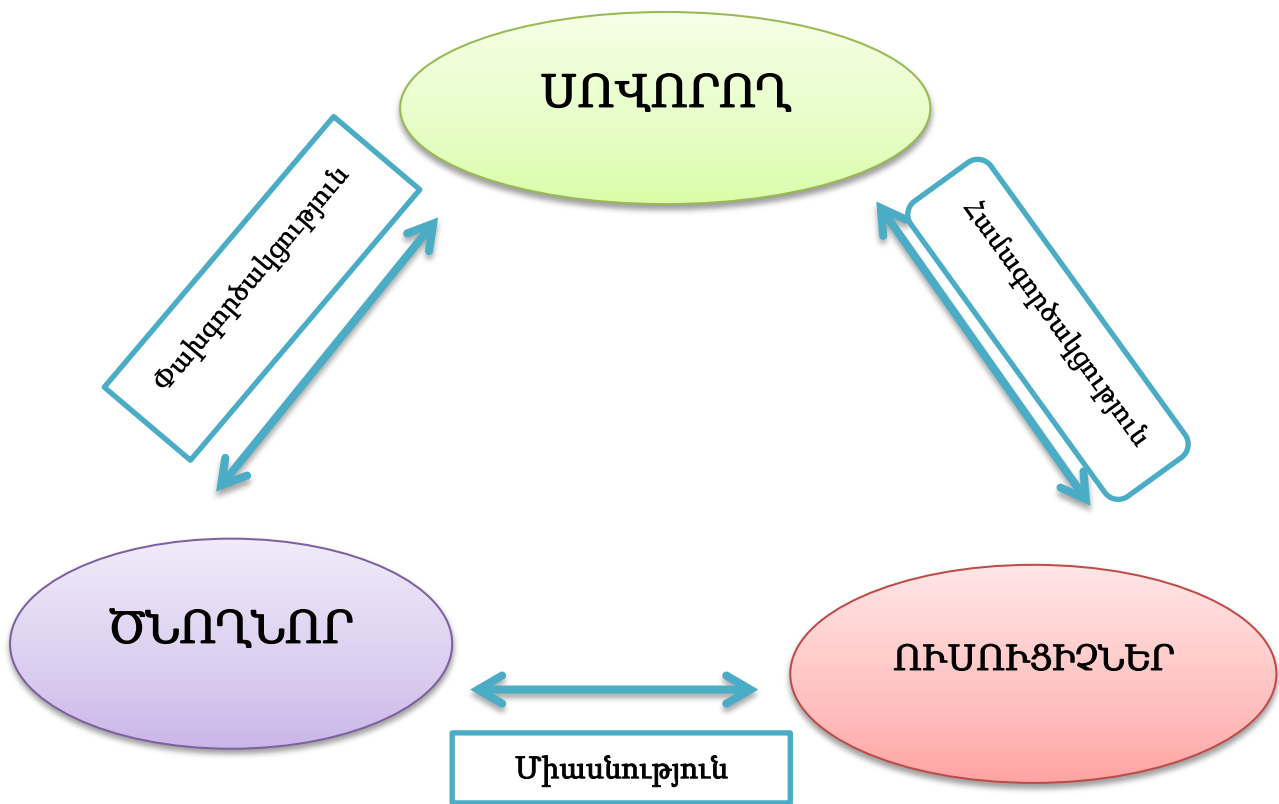
Կարելի դասարանը բաժանել փոքր խմբերի (3-4) թեմային վերաբերվող առանձին հարցեր կազմել և այդ հարցադրումների միջոցով վեր հանել նոր կամ անցած նյութի իմաստային առանձնահատկությունները: Երեխաները սիրում են զարմանալ: Հաճախ դասը հետաքրքիր դարձնելու համար կարելի է դասը սկսել որևէ զարմանալի, անսպասելի նյութով, որը անմիջականորեն կապված կլինի նոր հանձնարավոր թեմայի հետ: Շատ կարևոր է, որ դեռ վաղ տարիքից սովորողները իրենց բանավոր և գրավոր խոսքում կարողանան օգտագործել թևավոր խոսքեր, առածներ,

ասացվածքներ, դարձվածքներ , բերեն օրինակներ: Այս ամենը հարստացնում է նրանց բառապաշարը և խոսքը դարձնում է ավելի գեղեցիկ :

Ինչպե՞ս կազմակերպել անհատական և տարբերակված ուսուցում ամրապնդելով դպրոց , աշակերտ, ընտանիք կապը :

Փոխազդեցությունը ուսուցչի, աշակերտի և ծնողների միջև կարևոր պայմաններից են կրտսերի դպրոցականների բարոյահոգեբանական դաստիարակության գործում: Մինևույն ժամանակ, կարևոր է նշել, որ կրթության բոլոր մասնակիցների փոխգործակցությունը պետք է հիմնված լինի նախաձեռնող և ոչ նախաձեռնող, ակտիվ և ոչ այնքան ակտիվ մարդկանց համաձայնեցված, միմյանց նկատմամբ հանդուրժող , ուշադիր և զարգացող հարաբերությունների միասնական և անհատական գործունեության վրա : Անհատական և տարբերակված ուսուցումն առավել արդյունավետ դարձնելու համար դպրոց - ընտանիք կապը պետք է լինի ավելի ամուր հիմքերի վրա: Այս երկու օղակների համատեղ և ճիշտ աշխատանքի շնորհիվ միայն կարելի է հասնել ցանկալի արդյունքի : Կարևոր է, որ համագործակցությունը հիմնված լինի փոխադարձ վստահության և հարգանքի վրա:

Ուսուցիչներից պահանջվում է անհրաժեշտ նման մթնոլորտ ստեղծել, որպեսզի դպրոցը դառնա այն տեղը, ուր մեծահասակները ցույց են տալիս հատուկ գիտակցություն և մտավոր կայունություն պահպանելու համար կոլեկտիվում տիրող ջերմությունը, հաղորդակցությունը ուսուցիչների, սովորողների և ծնողների միջև: Մեծահասակները պետք է կառուցեն փոխազդեցություն երեխայի հետ, որպեսզի նա կարողացա հասկանալ նրանց վերաբերմունքը առարկաների և երևույթների նկատմամբ, հասկանանրանց զգացմունքները, կարողանա վերահսկել իր զգացմունքները և ցանկությունները: Մեծահասակների և երեխաները փոխազդեցություն կարևոր են ,քանի որ դրանք կուղղորդեն իրար հետ շփվելու հակվածությունը, իսկ երեխաների մոտ` ներքին աճը: Մանկավարժական գրականության մեջ ընտանիքի և դպրոցի փոխադարձ գործողությունները սահմանվում են որպես համաձայնեցված համատեղ գործունեություն , որի ընթացքում ստեղծվում են ուսուցման նպատակներ, ձևեր, մեթոդներ և դպրոցական կրթություն: Համաձայն Օ. Ա. Shchekina-ի, մանկավարժական փոխազդեցության մեջ անհրաժեշտ է նշել կարևոր տեղեկատվության, իմաստների, հույզերի փոխանակման և հաղորդման դերը ուսումնական գործընթացում, որը հիմք կդառնա դրա հաջող

զարգացման համար: N. N. Bukina- ն կարծում է, որ փոխազդեցությունը կարող է տեղի ունենալ միայն այն դեպքում, եթեզգալի արժեք կա: Արժեքը կապված է այնպիսի հասկացությունների հետ, ինչպիսիք են վերապատրաստումը, կրթությունն ու ինքնորոշումը, երեխան տեղը ընտանիքում, դպրոցում և հասարակության մեջ: Մենք սահմանում ենք ուսուցչի փոխազդեցությունըաշակերտի և ծնողի հետ, որպես անձնական շփում , համատեղ համաձայնեցված նախակրթական ,ստեղծագործական , հասարակականնշանակալից գործունեություն, որի նպատակն է նպաստելով մեծահասակների և երեխաների փոխադարձ գործողություններին և դրանց դրական արդյունքներին ,խթանել յուրաքանչյուր առարկայի յուրացումը, ստեղծագործելու և փոխելու ունակության զարգացումընդունելով վարքի համապատասխան օրինաչափությունները:Երբեմն կարիք կա կազմակերպելու մեծահասակների և երեխաների համատեղ գործունեություն և նման փոխազդեցության հիման վրա հնարավոր է կրթել սովորողներին, որին կհաջորդի դրա արդյունքների քննարկումը : Ուսուցչի ազդեցությունը երեխաների և ծնողների վրա հնարավոր է ինչպես ուղղակի այնպես էլ անուղղակի ազդեցություն ունենալով՝ սովորողի վրա ծնողների , իսկ ծնողների վրա սովորողի միջոցով:

Ժամանակակից մանկավարժական տեխնոլոգիաների օգտագործումը ուսումնական գործընթացում.

«Եթե աշակերտը դպրոցում չի սովորել ինքն ինչ-որ բան ստեղծել,հետո կյանքում նա միայն կկրկնօրինակի»(Լ.Ն. Տոլստոյ)

Կրթական համակարգում վերջին տարիներին տեղեկատվայնացումն արտահայտվում է հիմնականում ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների՝ որպես դիդակտիկ միջոցների լայն կիրառմամբ, երբ ուսումնական գործընթացն ինքնին խթանում է սովորողների ճանաչողական ակտիվությունը, նպաստում է ուսումնական նյութի արդյունավետ յուրացմանն ու հիմնարար գիտելիքների ձեռքբերմանը: Ուսումնասիրման նպատակն է եղել էլեկտրոնային ուսուցման գործընթացում բացահայտել ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումն ու էլեկտրոնային ուսուցման հիմնախնդիրները, ինչպես նաև ներկայացնել էլեկտրոնային և հեռավար ուսուցման միջոցներն ու կիրառման եղանակները:

Այսօր կան բավականին մեծ թվով մանկավարժական ուսուցման տեխնոլոգիաներ՝ ինչպես ավանդական, այնպես էլ նորարարական: Չի կարելի ասել, որ դրանցից մեկն ավելի լավն է, մյուսը՝ ավելի վատը, կամ միայն այս մեկը և ոչ մի ուրիշը չպետք է օգտագործվի դրական արդյունքների հասնելու համար: Իմ կարծիքով, կոնկրետ տեխնոլոգիայի ընտրությունը կախված է բազմաթիվ գործոններից՝ սովորողների կոնտինգենտը, նրանց տարիքը, պատրաստվածության մակարդակը, դասի թեման և այլն: Իսկ լավագույն տարբերակը այս տեխնոլոգիաների խառնուրդ օգտագործելն է: Ժամանակին համընթաց ուսուցիչը այժմ հոգեբանորեն և տեխնիկապես պատրաստ է օգտագործել տեղեկատվական տեխնոլոգիաները դասավանդման մեջ: Դասի ցանկացած փուլ կարող է վերաճնվել նոր տեխնիկական միջոցների ներդրմամբ: Ուսուցիչը ստեղծագործ անձնավորություն է. Ուսումնական գործընթացում ՏՀՏ-ի ընդգրկումը հնարավորություն է տալիս դասարանում կազմակերպել կրթական և ճանաչողական գործունեության տարբեր ձևեր, կատարել ուսանողների ակտիվ և նպատակային ինքնուրույն աշխատանք: ՏՀՏ-ն կարող է դիտվել որպես կրթական տեղեկատվության հասանելիության միջոց, որն ապահովում է աղբյուրի որոնման, հավաքագրման և հետ աշխատելու հնարավորություն, ներառյալ ինտերնետը, ինչպես նաև տեղեկատվության տրամադրման և պահպանման միջոց: Ուսումնական գործընթացում ՏՀՏ-ի կիրառումը բարելավում է ուսումնական նյութի որակը և ուժեղացնում կրթական ազդեցությունը:

Վերապատրաստման և կրթության արդյունքներից մեկը պետք է լինի սովորողների

պատրաստակամությունը տիրապետելու ժամանակակից համակարգչային տեխնոլոգիաներին և նրանց օգնությամբ ձեռք բերված տեղեկատվությունը հետագա ինքնակրթության համար թարմացնելու կարողությունը: Այս նպատակներին հասնելու համար անհրաժեշտ է դառնում տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների օգտագործումը կրթական գործընթացում:

SՀS-ի կիրառումը տարբեր պարապմունքներում թույլ է տալիս.

. Ուսումնասիրել և ներկայացնել ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաները որպես դիդակտիկ միջոցներ:

Բացահայտել և ներկայացնել էլեկտրոնային ուսուցման հիմնախնդիրները:

. Ներկայացնել, թե ինչպես կարող են տեղեկատվական տեխնոլոգիաները բարձրացնել ուսման որակը: Չարգացնել սովորողների կարողությունը`

կողմնորոշվելու իրենց շրջապատող աշխարհի տեղեկատվական հոսքերում:

.Տիրապետել տեղեկատվության հետ աշխատելու գործնական եղանակներին:

.Մշակել հմտություններ, որոնք թույլ են տալիս տեղեկատվության փոխանակում կատարել ժամանակակից տեխնիկական միջոցների կիրառմամբ:

.Ակտիվացնել ուսանողների ճանաչողական գործունեությունը:

.Դասեր անցկացնել բարձր գեղագիտական մակարդակով, անհատապես մոտենալ աշակերտին` կիրառելով բազմաստիճան առաջադրանքներ:

. Ուսումնասիրել և ներկայացնել հեռավար ուսուցման հնարավորությունները:

Կատարված աշխատանքները ցույց են տալիս , որ սովորողները հեշտությամբ և հաճույքով են օգտվում ժամանակակից տեխնոլոգիաներից:

Եզրակացություն

Ցանկացած ուսուցման դեպքում կարևոր է ճիշտ մեթոդների ընտրությունը, որը հնարավորություն կտա ուսուցման գործընթացը դարձնել հետաքրքիր, մատչելի և արդյունավետ: Առավել կարևոր է դա անել տարրական դպրոցում, որովհետև դրանից է կախված ուսուցման նկատմամբ հետաքրքրության ձևավորումը միջին և բարձր դասարաններում:

Տարրական դպրոցում անհատական և տարբերակված ուսուցման համադրությունը նպաստում է սովորողի անհատական աշխարհընկալման ձևավորմանը, քանի որ գիտելիքների յուրացման բարձր տոկոսը ապահովում է գիտելիքների վերափոխումը համոզմունքի:

Ուսուցման այս ձևերը ձևավորում են սովորողի մոտ ճանաչողական հետաքրքրությունների անհատական մոտիվացիա, ուստի ուսուցման այս մեթոդները կարևոր են և արդիական: Անհատական և խմբային աշխատանքների ուսուցման այս մեթոդներ միջոցով զարգացնում են սովորողների վերացական, վերլուծական տրամաբանական և ակնառու գործնական մտածողությունը:

Օգտագործվող ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաները հնարավորություն են տալիս անհատական և տարբերակված ուսուցման ժամանակ սովորողների մոտ ձևավորել ուսուցանվող նյութերի միջև կապերի և օրինաչափությունների բացահայտման միջոցով վերլուծության, համադրության, ընդհանրացման, համեմատության և դասակարգման զարգացումը:

Ուսուցման անհատական և տարբերակված մոտեցման ժամանակ անհրաժեշտություն է առաջանում սերտ կապ ապահովել ծնողների հետ, որը հնարավորություն է ստեղծում սովորողների ակադեմիական և հուզական զարգացման համար: Ծնողներն ու դպրոցը պետք է աշխատեն նույն ուղղով, որպեսզի սովորողները զգան դպրոցի, ընտանիքի, և հասարակության փոխկապակցված գործունեությունը:

Բայց ինչպես յուրաքանչյուր ուսուցման ձև, այստեղ ևս կան դժվարություններ: Ուսուցման այս ձևերը ժամանակատար են և տարբեր կարողությունների տեր սովորողների պարագայում մեծաքանակ դասարաններում բավականին

դժվարություններ են առաջացնում:

Ուսուցման այս ձևի արդյունավետության համար անհրաժեշտ է, որպեսզի բոլոր դպրոցները ապահովված լինեն համապատասխան , ժամանակակից տեխնիկայով և պարագաներով:

Գրականություն

Пешкова Валентина Евгеньвна ПЕДАГОГИКА.Часть5.ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ В НАЧАЛНОМ ОБРАЗОВАНИИ Курс лекций:(Учебное пособие) Майкоп, 2010.288ц.(18,6 п.л.)

Ս. Խաչատրիան, Կամուրջներ պատերի փոխարեն, Անտարես, Երևան, 2014

<https://coppershop.ru/hy/uhod-za-volosami/realizaciya-principov-individualnogo-i-differencirovannogo.html>

Маленкова Л. И. Теория и методика воспитания. – М.: Педагогическое общество России, 2002. – С.441.

Русаков А. С. Эпоха великих открытий в школе девяностых годов. – СПб.: Агентство образовательного сотрудничества, 2005.– С.160.

Рындак В. Г. Уроки Сухомлинского – М.: Педагогический вестник, 2003. – С.106.;

Овчинникова Валентина Владимировна

Использование современных педагогических технологий в процессе обучения (практика) статья на тему Опубликовано 12.02.2018 - 17:15 -

Александр Александрович Соловьев

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СОВРЕМЕННЫХ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ статья Опубликовано 20.04.2022 - 16:40 -